

Най висока е рентата въ Силистра, а най-ниска въ Добричъ. По-ниска отъ сръдната рента (9·7%) е рентата въ Варна (9·2%), Куртъ-бунаръ (7·2%), Разградъ (6·7%), Балчикъ (6·3%) и Добричъ (5·9%), а по-висока е въ Тутраканъ (10·0%) и Силистра (18·5%).

Горнитѣ данни се касаятъ изобщо до цѣлата експлоатируема земя. Височината и вариацията на рентата при тоя случай стои въ зависимостъ отъ стопанското предназначение на експлоатируемата площъ въ тая или оная околия. Най-силно влияние тукъ оказватъ горитѣ, които даватъ твърде голѣми, сравнително другитѣ категории земи, доходи и които сж централизирани главно въ последнитѣ две околии.

Другояче се разпредѣлятъ околитѣ по отношение на орната земя, или земята определена за ниви.

Въ долната таблица е показанъ доходътъ отъ нивитѣ, разпредѣленъ по сщия начинъ, както въ предходната таблица.

Околии	Капиталъ (стойностъ на земята) зл. лева	Доходъ отъ наемъ					
		Всичко доходъ		Основа		Рента	
		зл. лева	% къмъ капитала	зл. лева	% къмъ капитала	зл. лева	% къмъ капитала
Балчикъ . . .	33,895,675	3,267,543	9·6	1,694,783	5·0	1,572,760	4·6
Варна	406,675	38,718	9·5	20,333	5·0	18,385	4·5
Добричъ . . .	36,158,650	3,413,377	9·4	1,807,933	5·0	1,605,444	4·4
Куртъ-бунаръ .	14,171,250	1,402,954	9·9	708,562	5·0	694,392	4·9
Разградъ . . .	347,000	27,587	8·0	17,350	5·0	10,237	3·0
Силистра . . .	27,774,880	3,007,623	10·8	1,388,744	5·0	1,618,879	5·8
Тутраканъ . . .	21,972,000	1,560,012	7·1	1,098,600	5·0	461,412	2·1
Всичко . . .	134,726,130	12,717,814	9·4	6,736,305	5·0	5,581,509	4·4

Рентата, която се получава отъ нивитѣ, е по-малка, отколкото рентата изобщо отъ експлоатируемата земя. Тази рента е дори по-ниска, отколкото процента (лихвата) отъ вложения основенъ капиталъ. Ако приемемъ, както допуснахме това при пресмѣтането на рентата въ предходната таблица, че капиталътъ се достатъчно възпроизвежда съ 5%, то за дѣлъ на рентата отъ нивитѣ остава 4·4%.

Отъ таблицата се вижда, че и при тоя случай най-висока е рентата въ околия Силистра — 5·8%, дѣто тя е по-висока, отколкото процента, припадаещъ се на капитала. Подиръ Силистра следватъ по височина на рентата околитѣ: Куртъ-бунаръ, Балчикъ и Варна, рентата въ които е по-висока отъ сръдната рента на отстѣпената на Ромъния територия. Рентата въ околия Добричъ е равна на сръдната рента на областта, а тая на околитѣ Разградъ и Тутраканъ — значително по-ниска отъ сръдната.

Това, което се каза до тукъ относително рентата, се касае до относителния нейнъ размѣръ. Колкото цената на земята е по-висока, голкова относителната голѣмина на рентата намалява. Това намаление може да достигне до минимумъ, равно на нула, когато доходътъ стане равенъ на лихвата на земяния капиталъ, или по-долу отъ нея.

При опредѣляне процента на наемната плата, а следователно и на рентата, която се съдържа въ тая плата, ние вземахме стойността на земята, споредъ нейната продажна цена. А, знае се, че тази цена е по-висока, отколкото струва самия кжсъ земя, за който цената се отнася. Последната съдържа въ себе си и капитализираната частъ отъ рентата. Ако можемъ да очистимъ стойността на земята отъ капитализираната частъ на рентата, то ние бихме получили тогава една стойностъ, която би изразявала действителната цена на земята, неповлияна отъ рентата, стойностъ на земята сама за себе. Тази стойностъ въ сщностъ съставя действителниятъ земенъ капиталъ, отъ който се добива земната рента. Явно е, че по отношение на него, процентътъ на рентата ще бжде по-голѣмъ, отколкото получениятъ по-горе. По тоя начинъ, за нивитѣ въ отстѣпенитѣ земи, напримѣръ, ние нѣма да имаме рента 4·4 на сто отъ вложения въ земя капиталъ, ами единъ процентъ по-голѣмъ. Прочее, изтъкнатитѣ съображения показватъ, че изчисленитѣ отъ насъ проценти на чистия доходъ, които се получава отъ наемъ на земята въ отстѣпената частъ на Ромъния, трѣбва да се смѣта като минималенъ.

Тоя минималенъ доходъ, както го опредѣлихме, е 9·4% по отношение земния капиталъ, който се наема. Аналогични изчисления за дохода отъ наема на нивитѣ изобщо въ Царството установяватъ процентътъ 5·9%. Следователно, доходътъ отъ земята въ отстѣпената на Ромъния областъ е значително по-голѣмъ, отколкото общо въ Царството.

Аналогични заключения извиква и анализътъ на даннитѣ за земния данѣкъ, данѣка, съ който сж обложени различнитѣ категории и кжсове експлоатируема земя. За петолѣтието 1911—1915 собственицитѣ на земи въ околитѣ на отстѣпенитѣ мѣста сж обложени съ следнитѣ размѣри данѣкъ на декаръ (въ зл. лева).

Околии	Ниви	Ливади	Зеленчукови гродини
Балчикъ	0·38	0·32	2·44
Варна	0·46	0·58	3·21
Добричъ	0·39	0·33	3·21
Куртъ-бунаръ	0·50	0·33	1·28
Разградъ	0·57	0·38	1·92
Силистра	0·57	0·38	1·92
Тутраканъ	0·56	0·38	1·92

Да сравнимъ горнитѣ данни съ даннитѣ за другитѣ околии на Царството.

Минимумътъ на облога върху нивитѣ въ Царството е 0·22 лева, а максимумътъ—0·57 лв. Околитѣ, които сж обложени сръдно съ минималния и максималния данѣкъ, сж следнитѣ:

Съ минимумъ	Съ максимумъ
Трънъ . . . 0·22 зл. лв.	Попово . . . 0·57 зл. лв.
Тетевенъ . . . 0·24 " "	Г.-Орѣховица 0·57 " "
Пещера . . . 0·24 " "	Плѣвня . . . 0·56 " "
Царибродъ . 0·25 " "	Търново . . . 0·56 " "
и т. н.	Видинъ . . . 0·54 " "
	и т. н.